

Historia sprowadzenia Kasztanowca do Polski

Drzewo ozdobne, jakim jest Kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*) zwany kasztanowcem białym, zwyczajnym z powodu tak powszechnego występowania, jest często postrzegany za drzewo rodzime, i jak pisze Seneta uważane jak swoje nawet w krajobrazie otwartym, wiejskim. W starszych książkach opisany, jako kasztanowiec gorzki bądź dziki.. Nie należy utożsamiać tego drzewa z kasztanowcem jadalnym (*Castanea castanea*).

Kasztanowca białego uznaje się za jedno z pierwszych drzew obcego pochodzenia w naszej florze. Oficjalnie trafił do Polski w I połowie XVII wieku, lecz według niektórych mógł już pod koniec XVI. Od tamtej pory aż do dziś występuje w większości ogrodów, parków, i bulwarów dużych miast, miasteczek i wsi. Sadzony w alejach, grupach lub pojedynczo.

Pierwotnie sądzono, że drzewo wywodzi się z Indii. Tezę obalono w 1795 roku gdy odkryto dziko rosnące populacje najpierw w Grecji, a później w Macedonii, Bułgarii i Albanii.

Kasztanowiec z reguły dorasta do wysokości 30 metrów, a jego obwód może przekraczać nawet 600 centymetrów. W aglomeracjach miejskich z powodu zanieczyszczeń osiąga wiek od 60 do 80 lat. W warunkach naturalnych, sprzyjających ten wiek może dochodzić do nawet 300 lat. Posiada kopulastą, bardzo dużą i gęstą koronę, zwłaszcza gdy rośnie soliterowo (samotnie, pojedynczo na otwartym terenie). Dobrze rośnie na podłożu gliniastym, przepuszczalnym o średniej wilgotności. Złe reaguje na przesolenie gleby. Niektóre źródła podają iż najkorzystniejszym odczynem pH dla kasztanowca jest odczyn od 6,6 do 6,8. Owadem najbardziej nękającym roślinę jest szrotówek kasztanowiaczek (*Cameraria ohridella*).

Aesculus hippocastani jak już wyżej wspomniano jest drzewem ozdobnym posiadającym walory dekoracyjne przez cały okres wegetacji: okazałe kwiatostany kwitnące wiosną w maju w czasie matur, kosmato owłosione liście, kasztany opadające jesienią, pięknie zwisające gałęzie wraz z niespotykanej wielkości pąkami zimą, pełną koronę sprawiającą wrażenie dużej masy i ciężkości latem.

Liście kasztanowca dłoniasto złożone, zbudowane z 5-7 listków. Kwiatostany wiechowate barwy białej osiągające długość około 30 cm. Owoce kolczaste zielone torebki z centymetrowymi kolcami, zawierające najczęściej jedno lub dwa nasiona.

Owoce kasztanowca uważane za toksyczne, posiadają saponiny, których stężenie jest największe od połowy lipca do połowy września (gdy owoce są niedojrzałe). Zjedzenie więcej niż dwóch nasion kasztanowca może doprowadzić nawet do śmierci. W części opracowań nasiona są opisane jakoby posiadały właściwości lecznicze. Szczególnie niedojrzałe owoce, związki w nich zawarte pobudzają krążenie krwi, przyczyniają się do poprawienia elastyczności ścian naczyń krwionośnych oraz ograniczają ich pęknięcie. Dzięki tym właściwościom używane w leczeniu żylaków. Niegdyś wykorzystywane były do leczenia chorób płuc i kaszlu u koni stąd nazwa *horse-chestnut* co oznacza dosłownie koński kasztan.

Źródła:

Galczyński Bronisław; *Drzewa Liściaste leśne i alejowe.* Nakładem autora Piaseczno pod Warszawą 1928;

Elżbieta Myśkow, Katarzyna Sokolowska; *Co gryzie kasztanowce?* Wydawnictwo i drukarnia Triada, Sp z o.o; Wrocław 2017

Seneta Włodzimierz, Dolatowski Jakub; *Dendrologia wydanie III poprawione i uzupełnione;* Wydawnictwo Naukowe PWN; Warszawa 2000

https://pl.wikipedia.org/wiki/Kasztanowiec_pospolity

Firma Sosenska; *Ekspertyza Dendrologiczna Kasztanowca 2019*

Bartłomiej Bednarz, Marcin Schefler; *Wpływ żeru szrotówka kasztanowiaczka (*Cameraria ohridella* Deschka & Dimic) na szerokość słoju rocznych kasztanowca białego (*Aesculus hippocastanum* L.)*

Miejski ogród botaniczny w Zabrze; *Kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*)*